

ئیکم م نیست کان نوذری را نستی باز و ازین-1- ... نویسنی: ن.ف.ء بدو (نجم دین فارس)

کرکارانی جهان ی کگرن !

وونکردنه وه یه ک

ئه وه ی له دوو توئی ئه م نامیلکه یه دایه ، تیزی ه خنه یه کی
زانستیانه ی مارکسیستانه یه ، له تیزی ئایدیالیستانه ی
ئیکم ن میسته کان.

ئه م ه خنه یه ، زیاتر و زیاتر په یوه سته به ه خنه گرتن له
فکری ک م نیزمی کرکاری، که منسوری حکمه ت ده ربی سه رخه تی ئه
و فکره ئیکم ن میسته یه ، ئه م ه خنه یه زیاتر له و نامیلکه یه ی
منسوری حکمه ت ده دویت که له ژر ناویشانی (سیاسه تی
کخستنمان له ن و کرکاراندا) یه.

وه ب اوکردنه وه ی سیمینارک که ب ئه و نامیلکه یه ی منسوری
حیکمه ت گیرابوو له لایه ن منسور خیه وه ئه ویش له ژر ناویشانی
(ده ر باره ی سیاسه تی یکخستنی کرکاریمان) ب اوکردبووه وه.

ناوه ک

بابه ت لاپه ه

- 1- پشه کیه کی کورت 3-4
- 2- ئیکم ن میزم و سیاسه ت 4-16
- 3- حیزب و کخستن 16-29
- 4- ئه قه ی کرکارانی ک م نیست و شوه ی کخستنیا 29-35
- 5- باشبوونی واقعی ژیا نی پ لیتاریا 35-39
- 6- مارکسیزم و ششی کرکاری 40-51

پښتاريا و سه رمایه دار (خه باتی ئابووری بښ چینی کرکار به چاره سه ری ته واوه تی دزایه تی چینایه تی چینی کرکار و سه رمایه دار نه گه یشوووه.

واته بښ لابرډنی په یوه نډی کار و سه رمایه له سه ر شانی پښتاريا به نه تیجه ی کښتایی نه گه یشوووه. هه روه ها گڼځانی کښمه ځایه تی مڼووی به شه ریه ت له سه رده می سه رمایه داری دا به خه باتی ئابووری به ده ست نایه ت.

هه روه ها بښ گڼځانی نیزامی سه رمایه داری پښویست به کاری سیاسی و شځځی پښتاريا ده کات، بښ ئه م کاره شځځی شځځی یه پښویست به ووشیارکړدنه وه ی پښتاريا ده کات، بښ ئه وه ی بتوانځت ځی له و کایه کښمه ځایه تی یه دا بناسځت و کاره کانی به باشی جځ به جځ بکات.

نیکځنځمیزم و سیاسه ت

نیکځنځمیزم خاسیه تی بیرکړدنه وه ی ئابووری یه کانه، واته ئابووری زانه بڼرژوازیی یه کان بښ پیرز ځاگرتنی نیزامی سه رمایه داری، ئابووری زانه کان به به رده وامی له هه وځی ئه وه دان که هه موو ژیانی پښتاريا له چوارچځوه ی نیزامی سه رمایه داری دا په یوه ست بڼت به خه باتی ئابووری یه وه، ئه ویش وه ک کارکردی هاوبه شی کاری سه رمایه داری بښ ئه وه ی بچوکترین جوځانه وه ی شځځی پښتاريا له هیچ ناوچه یه ک له ناوچه کانی دنیا دا سه ره ځنه دات و کښشه ی نځوان پښتاريا و سه رمایه داران وه ک ځی بمځت بښ ئه وه ی دزایه تیه که تووندوتیژ بکځته وه.

واته به مانایه کی تر نیکځنځمیسته کان به به رده وامی هه وځی ئه ده ن که پښتاريا دووربکه وځته وه له سیاسی بوونی ځی وه ک سیاسی یه کی سه رده م، بښ ئه وه ی گیانی ځوبه ځوو بوونه وه ی کښمه ځایه تی گه وره له سه رده می سه رمایه داری دا له جموجځدا نه بڼت و خه فه بکځت.

که واته خاسیه تی بیرکړدنه وه و جوځانه وه ی پښتاريا لای نیکځنځمیستکځ ته بڼت ته نها و ته نها هه ر په یوه ست بوون بڼت به خه باتی ئابووری یه وه که بښ ځی ئه م خه باتی ئابووری یه ته نها ده ستنیشان که ری کښشه یه کی بچوکی پښتاريا و خاوه ن کاره و

نه بووه ته ګڼشه ی ګه وره ی ګڼمه ځایه تی پښتاریا و سه رمایه دار، وه ګ نيزام و ګڼمه ځایه ګ.

ګڼشه ی ګڼمه نیسته کان له ګه ځ خودی نيزامی سه رمایه داری دا ګڼشه یه کی مڼووی ګه وره یه که ګڼمه نیسته کان به دواى به ده ست هڼانی په یوه ندیه کی ګڼمه ځایه تی نوځوه ن، که ئه م ګڼشه یه له سه رده می نيزامی سه رمایه داری دا وه ګ جووځانه وه یه کی سیاسى پښتاریا ګڼشه یه کی سه روه ځ قووځتر و ګرنگتره.

بالځره وه بڼینه سه ر ئه و ده ربځینانه ی که منسوری حکمه ت له نووسینځ له نووسینه کانی دا ده ریځیوون "منسور له لایه کدا ئاوا باس له خه باتی پښتاریا ئه کات و ئه ځت() خه باتی ئابووری چینی کرځکار ګڼه که یه کی سه ره کی و حه یاتی خه باتی چینایه تی یه و زه مینه ی سه ره کی ئاګاداربوونی ګڼمه ځانی به رینی چینی کرځکاره له سیمای چینایه تی خځیان. لځ "سیاسه تی ځځستنمان له نځو کرځکاراندا" ()

ئه ګه ر به ئاګایی یه وه سه رنج له دنیا بده ین، ئه بینین که دنیا وه ګ دنیا یه کی واقعی و ماددی، ګڼشمه ګڼشی هه موو ځځره ی پښتاریا و سه رمایه داران ګڼشه ی بچووک و جوزئی خه باتی چینایه تی تیادا ده ر ده که وځت، که ئه ویش خه باتی ئابووری پښتاریایه.

ئه م ګڼشه یه به نیسبه ت ګڼمه ځګای سه رمایه داری یه وه ګڼشه یه کی زځر بچووکتره له و ګڼشه ګه وره مڼووی یه ی که هه یه. چوونکه داواکاری پښتاریا له خه باتی ئابووری دا ناچځته سه ر داواکاریه کان که تا مځ ځځته خواره وه بځ جه سته ی سه رمایه داران و نيزامه که یان.

ئه م داواکاریانه له ځیفځرمځکی بچووک واوه تر ناچځت، ئه م داواکاریانه هه ر له سه ره تای دروستبوونی ئه م دوو چینه وه تځوانین ئه بینین که داواکاریه کان له مڼووی جووځانه وه ی کرځکارانی جیهاندا هیچ جیاوازی یه کی بچووک و ګه وره له نځوانیاندانیه له مڼوویه که وه که ئه م داواکاریانه هه یه مڼووی سه ره ځدانی ئه م دوو چینه یه که واته هه تا جووځانه وه یه ګ سه روه ځ سیاسى نه بځت چ جووځانه وه یه کی ئابووری کرځکاران ده ستی بځ له ناوبردنی کاری به کرځ بردووه ؟

که واته جووځانه وه ی کرځکاران وه ګ خه باتی ئابووری ګڼه که ی حه یاتی خه باتی چینایه تی پښتاریا نی یه. خه باتی ئابووری جوزئی خه باتی چینایه تی چینی پښتاریایه.

له به ر ئه وه ی کښه ی خه باتی ئابووری له نځوان پښتاریا و
سه رمایه داران دا، کښه یه کی زږر بچووکتره له و کښه یه که
پښتاریا بووه ته هه ځگری په یامه که ی له مځووی به شه ریه
تدا.

ئه گه ر به ووردی بځوانین له خه باتی ئابووری کرځکاران، له
جوځانه وه ی ئه و خه باته دا هه موو مه یلوو بځوونه کانی ناو
کرځکاران هه ر له سه ندیکالسته کانه وه تا ناسی نالیست و مه زهه
بی یه کان هه ر هه موویان وه ک یه ک هاوکار و هاوچه باتی
ئابوورین، بځه وه ی که ئه ویان به ویان بزانت که ئه مه وه ک
جووځان وه ک بځوون چه نده کوشنده یه له ځگا ئاگاداربوون له
واقعی کښه مه ځایه تی ځیان له چوارچځوه ی نیزامی سه رمایه داری
دا.

واته خه باتی ئابووری بځ پښتاریا نابځته سیمای ئاگاداربوونی
ته واوه تی له په یوه ندی ... کښه مه ځایه تی سه رمایه دار و
پښتاریا له نیزامی سه رمایه داری دا.

ئه گه ر پښتاریا له خه باتی ئابووری یه وه ئاگاداری سیمای
چینایه تی ځای ببوایه، ئه وا ئه بوایه له سه رده مانځکی زږر زووه
وه بځ بوونی کښه نیسته کان له سه رتاسه ری دنیا دا شځځ ش به رقه
رار بوایه. چونکه هه ر ئاگاداربوونځکی کښه نیستانه ی پښتاریا،
له ژبان و گوزه رانی له نیزامی سه رمایه داری دا، ئیتر
پښتاریا ئه وه پځ ده زانت که گځځانی ته واوه تی له ژبانی دا،
له به رپابوونی شځځ ش سځشالیستی زانستی دایه، له چوارچځوه ی
نیزامی سه رمایه داری دا.

به ځځ ئه م جیاوازیانه ی له نځوان ئیکځنځمیستځ و کښه نیستځ دا
جیاوازیی یه له به سیاسی کردنی پښتاریا و تجرید کردنی گیانی
سیاسیانه له پښتاریا دا. که تجرید کردنی گیانی سیاسیانه له
پښتاریا خاسیه تی مه نهه ج و کاری، ئیکځنځمیسته کانه.

مارکس له کاری به کرځ و سه رمایه دا ئه ځځت: په یوه ندی ئابووری
بنه مایه له خه باتی چینایه تی چینی کرځکاردا.

په یوه ندی ئابووری بریتی یه له ژځځرخانی کښه مه ځایه تی سه رمایه
داری، واته په یوه ندی کار و سه رمایه له نیزامی سه رمایه داری
دا ده ست نیشانی خه باتی چینایه تی ئه کات.

واته خه باتی چینایه تی پښتاریا له سه رده می نیزامی سه رمایه
داریدا مه وجوده.

ئیر ئه م په یوه ندی یه چځن ئه گځځت ئه مه ش بځځی جځځگای

لښکونکي يې نه وه، نه وېش گټه انکارې چې وهه ری یې له کومې ځایه نه
رمايه داری دا.

مارکس ناټکت خه باتي ټابووری کومې که یې خه باتي یې، به ځکو نه
ټکت: په یوه ندي ټابووری بڼه مای خه باتي چينايه تی یې.
خه باتي ټابووری و په یوه ندي ټابووری دوو باری جياوازن له
ټټوانين و له واقع دا.

خه باتي ټابووری جووېانه وه یې کی عه فه وی کرکړکارانه له ځه نه
رمايه داراندا، په یوه ندي ټابووری په یوه ندي پټلټاریا له
نیزامی سه رمايه داری یې ده ست نیشان ده کات.

مه نسوری حکمه ت که ده ټکت خه باتي ټابووری کومې که یې خه باتي
خه باتي چينايه تی یې نه یې وټت وه ک وورده بڼرژوازی یې ک گیانی
سیاسی بوون له پټلټاریادا بمرنځت، که خه باتي سیاسی کومې که یې
خه باتي خه باتي چينايه تی یې.

نه م جڼره له بیرکړنه وه و دروست کړدنی نه و گیانه له جووېانه
وه یې پټلټاریادا قازانجی ځه وره یې بڼرژوازی و نیزامه که یې
تډدایه. که نه مه ش بڼ به پراکتیک کړدنی هه ټټستی پټلټاریا له
چوارچټوه یې نیزامی سه رمايه داری دا سه روه ټټوانينکی
بڼرژوازی یانه یې.

هه روه ها ټیزگرتنکی زڼر به به هایانه له جووېانه وه یې عه فه
ویانه یې پټلټاریا و که م کړدنه وه یې ده وروو کاری ځه ری
سیاسیانه یې ټینسانه ووشیاره کومې نیسته کان له ناو پټلټاریادا
گرنگی یې کی که می نی یې به هټزبوونی ټیتټریته یې ټایدیلټرته
تی بڼرژوازی له نټوان کرکړکاراندا یان له سه ر کرکړکاران.

هه روه ها یې کټ له و تټکه ټ و پټکه ټی یې که ټیکټنټمیسته کان
به ده ستی نه نقه ست بټت یان به زانیاری یې وه بټت نه یکه ن. نه
وه یې که خه باتي ټابووری نه که نه وه یې که ووجودی سیاسی
پټلټاریا تیا نیشان نه درټت.

که نه مه ش بڼ خټی ځه مژه یې کی زڼر بڼ په رده یې که خه باتي
ټابووری به خه باتي سیاسی پټلټاریا له قه ټه م بدرټت. خه باتي
ټابووری ته نها کټشه یې نټوان کرکړکاران و سه رمايه داره (خاوه ن
کار). که نه مه ش کټشه یې کی بچووی کټشه کومې ټایه تی یې کان
واوه ترناچټت. به ټام کټشه یې سیاسی پټلټاریا، کټشه یې له ځه نه
هه موو نیزامی سه رمايه داری دا. وه داواکاری له خه باتي ټابووری
دا له پټناو سه عات کارکړکی که م و کرکړ یې کی زیاتر. له وه به
ولاوه ناچټت که له ټیفټرمټک زیاتر بټت نه مه ش هه ر له ساټانی زڼر

له وه و پښه وه ئه م کاره کښتايي پښه هاووه که ئیتر ښیږم بڼه
کرکاران ته وه نی یه بڼه جگه له سووځانه وه نه بڼه له ته ښه یه
کی به تاځدا.

ته که رڼه مه ځه ووتی به ره و پښه چوونی کښه مه ښه بینن ته و
داواکاریانه نه چوونه ته ته و ښسته ی که پښه لیتاریا له
ښیږم کډا گڼه انکاری یه کڼه به ده ست به ښه ښه. به ښه ووجودی
سیاسی پښه لیتاریا به دواي ته وه وه یه یان ستراتیجی بریتی یه له
نه مانی کاری به کرځ.

هه روه ها شه ځی بڼه ځه تی پښه لیتاری ووشیار دابه زینی کرځ نی یه
به ځکو له ناوبردنی نیزامی کاری به کرځ یه ئیتر له ښه وان دوو جځر
له پښه لیتاریادا که یه کڼه کیان خه باتی ښه ووری به کڼه که ی خه
باتی ته زانځته و ته ویتریان پښه لیتاریای ووشیار به بیري
مارکسزم، له داواکاری یه کاندایه. که ته ویش له لای سه ره وه
ښوونم کړدوه ته وه. که واته خه باتی ښه ووری بریتی نی یه له
وجودی سیاسی پښه لیتاریا.

مه نسوری حکمه ت له سیاسه تی ښه کښتنمان له ښه و کرکاراندا ده
ځځته: ((خه باتی ښه ووری بریتی یه له نه فسی موجودییه تی سه ربه
ځی چینی کرکار و بڼه ځه تی ترین و هه میشه یی ترین شکله کانی
ځه نواندنی ته و چینه و نیشاندانی ووجودی سیاسی ته و چینه یه به
رامبه ر به بڼه رڼوازی و سه رمایه. " سیاسه تی ښه کښتنمان له ښه و
کرکاراندا" - ل ۴)).

خه باتی ښه ووری ناځته ووجودی سه ربه ځی چینی کرکار چونکه
کرکار که دواي کرځی زیاده کات، یان سه عات کاری که م ده کات،
له زځر زځر حاځه تی دا سه رنه وی که ره بڼه سیاسه تی بڼه رڼوازی یان
له ژځر کځفی سیاسه تی بڼه رڼوازی دا کار ده کات هه روه کڼه چڼه خه
باتی ښه ووری له میانه ی نه قابه کان و سه ندیکاکان و یه کځتی
کرکاری یه کاندایه ته چځته ښه و یان عه فیه ویانه به رپاده کرځته.

هه روه ها کات کڼه ته م جځری کارکړدنه ته کرځته کاری سه ره کی بڼه
پښه لیتاریا، ته مه ش ته داتی ده ستی بڼه رڼوازی یه و ده وری
کاریگه ریشی له جځری کار و دامه زرانندی دا هه یه و، دا بڼه اندنی
پښه لیتاریای تیادا به رجه سته ده کاته وه له کارکړدنی سیاسیه
ی پښه لیتاریا له چوارچځه یه نیزامی سه رمایه داری دا. .
واته خه باتی ښه ووری نه فسی موجودییه تی سه ربه ځی
پښه لیتاریا نی یه له کځته و به ندی سیاسه تی بڼه رڼوازی.

که واته به رامبه ر کارځ که بـرژوازی کارکه ری بـت. ده بـت پـلیتاریا بوونی سه ربه خـی خـی بپارـزـت که کـت و به ندی سیاسه تی بـرژوازی له ځـکه کاری بـرژوازیانه بـ ټه وه ی بتوانـت ټه رکه بـنه ټه تی یه کانی خـی له گه ټ سه رمایه داری و نیزامه که ی دا ټوو به ټوو بکاته وه. که ټه ویش چه کداربوونه، به بیروبـوای مارکسیزم له هه موو حاـه ټـکدا، بـ له به یین بردنی هه موو دیدو بـچوونـکی غه یره واقعی و مه زهه بی و ناسیـنـالیستی و ټاسیستی و فاشیستی له دیدو کرده وه کانی دا.

خه باتی ټابووری به به رده وامی ووجودی هه یه له نـو کرـکاراندا. به ټام ټه وه ی که به شکـټـټ ته واو کامل نی یه، داواکاری سیاسی یه له لایه ن پـلیتاریاوه بته وـت و نه ته وـت به به رده وامی له ناو کرـکاراندا داواکاری ټیفـرم بوونی هه یه. به ټام کاتـټ که کـمـنیسته کان به شدار ی ټه که ن له ناو، ټه و خه باته دا(خه باتی ټابووری) نابـت خه باتی ټابووری بیکه نه کـټـه که ی خه باتی چینایه تیان، به ټکو ټه بـت کاری سیاسی به بـوای مارکسیزم له نـویاندا په خش بکه ن بـ ټه وه ی هه رچی زووتر و زیاتر ټوو له گه شه ی سیاسی بکه ن و داواکاری یه کانیان زـر له وه به ولاره بچـت که بـرژوازی زـر ناکـټ نی یه له گه ټیدا.

وه هه روه ها ټه وه ی که کرـکار بـ له خه باتی ټابووری دا به شدار ی کرد ټیتر بـ ټه و ټینسانانه ناتوانیت بـټیت کـمـنیسته هه ټا ووترین کرـکاریش بـت. به ټام به پـچه وانه وه ووشیاری کـمـنیستی هه بوو ټه وا ټه م داواکاریانه ی له خه باتی ټابووری دا له لایه ن ټه وکرـکاره ووشیارانه وه، ناکرـته کـټـه که ی خه باتی خه باتی چینایه تی.

مه نسوری حکمه ت زـر ټیکـنـمیستانه ټه ټوانـته ټه و هه ټسووـانه و وه داواکاری یه کانیان هه ر له و ټاسته به ر ته سکه دا ټه هـټـته وه که بـرژوازی و سه رمایه داران پـیان ناخـش نی یه. مه نسوری حکمه ت ده ټـت: ((خه باتی ټابووری کـټـه که ی خه باتی چینایه تی و به شی جیانه بووه وه ی خه باتی کـمـنیستی یه حوزووری هه ټسووـاوانه و، له م مه یدانه دا به شـکه له ته عریف و پـناسه ی ټـمه وه ک کرـکار و کـمـنیست بـجگه له ده وره شـشـگـه ه کان. - لـع (ټه ویدیو) ل " سیاسه تی ټکـختنمان له نـو کرـکاران دا").

خـزگه جارـټ ټه م کـټـه که یه ببوایه به چـټـټ. به ټام نابـت به چـټـټ بـ مه نهه جی ټیکـنـمیسته کان. له به ر ټه وه ی هه ر ده ست بردنـکی پـلیتاریا بـ ده سه ټاتی سیاسی به رژه وه ندی ټه مانیشی

تەدا دە که وەتە مه ترسی له ناوچوونه وه.
له به ر ئە وه کاری ئیکەنمیسته کان ته نها ئە وه یه له چوارچەوه
ی نزامی سه رمایه داری دا، پەلێتاریا چه واشه بکه ن له شەش
خە وه کارک بکەت که خه باتی ئابووری به س بەت بە پەلێتاریا
زه مینه ی شەش شەش نه بەت بە له ناوچوونی سیسته می سه رمایه
داری.